

Η Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών στα Εκπαιδευτήρια Καντά

Αλπαντάκη Αναστασία¹, Αλπαντάκη Μαρία¹, Γιαννοπούλου Βασιλική²,
Δριλάρη Γεωργία³, Κωτσοπούλου Βασιλική⁴, Λάττα Μάιρα⁵,
Μαραβέλα Αναστασία⁶, Σταθοπούλου Έλενα⁷

¹ Καθηγήτριες Μουσικής, Εκπαιδευτήρια Καντά
anastasia.alpantaki@hotmail.com, maria.alpantaki@gmail.com

² Καθηγήτρια Αγγλικών, Εκπαιδευτήρια Καντά
vickygiannop@yahoo.gr

³ Καθηγήτρια Γερμανικών, Εκπαιδευτήρια Καντά
drge11@yahoo.gr

⁴ Νηπιαγωγός, Εκπαιδευτήρια Καντά
vana.kotsopoulou@gmail.com

⁵ Καθηγήτρια Αγγλικών, Εκπαιδευτήρια Καντά
mairalatta@gmail.com

⁶ Καθηγήτρια Πληροφορικής, Εκπαιδευτήρια Καντά
sylviamaravel@yahoo.gr

⁷ Καθηγήτρια Αγγλικών, Εκπαιδευτήρια Καντά
amauris.elena@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην εποχή μας η εκμάθηση ξένων γλωσσών και η γνώση χειρισμού του ηλεκτρονικού υπολογιστή αποτελούν απαραίτητα εφόδια για τον αυριανό Ευρωπαίο πολίτη. Η εκπαιδευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης προάγει την πολυγλωσσία με στόχο κάθε Ευρωπαίος πολίτης να είναι ικανός να μιλά δύο ακόμα ξένες γλώσσες πέρα από τη μητρική του ενώ η ένταξη των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας του σημερινού εκπαιδευτικού. Με αφορμή την 26η Σεπτεμβρίου, ημέρα αφιερωμένη στις ευρωπαϊκές γλώσσες, μια σχολική μονάδα προσεγγίζει διεπιστημονικά το θέμα χρησιμοποιώντας, εντάσσοντας και αξιοποιώντας στο έπακρο τις ΤΠΕ σε κάθε της δραστηριότητα, παρασύροντας μαθητές και μαθήτριες σε ένα ταξίδι γνώσης της Ευρώπης και των γλωσσών της με τελικό προορισμό την καλλιέργεια ενός διαπολιτισμικού ήθους επικοινωνίας. Ο σεβασμός στις ομάδες και στη διαφορετικότητα, η ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης και η αφύπνιση του διαπολιτισμικού και διαγλωσσικού ήθους θεωρούνται εξίσου σημαντικές με την ανάπτυξη καθημερινών επικοινωνιακών γλωσσικών πρακτικών. Η ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων θεωρείται εξίσου απαραίτητη με την ανάπτυξη στρατηγικών μάθησης όσο και με την ανάπτυξη του προφορικού λόγου σε επίπεδο κατανόησης και παραγωγής στην ξένη γλώσσα. Η καλλιέργεια αναλυτικών και συνθετικών δεξιοτήτων σκέψης αντιμετωπίζονται εξίσου σοβαρά με την ευαισθητοποίηση τόσο ως προς τον ρόλο της μητρικής γλώσσας όσο και της ξένης και του πολιτισμού που εκπροσωπούν και εκθέτουν.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών, διεπιστημονική προσέγγιση, προσχολική αγωγή, πρωτοβάθμια εκπαίδευση

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σημασία της απόκτησης μιας δεύτερης γλώσσας δεν είναι φαινόμενο μόνο της σύγχρονης εποχής. Από τους πρώτους ανθρώπινους πολιτισμούς, οι λαοί των Σουμέριων, των Βαβυλωνίων, αλλά και στα χρόνια του Μ. Αλεξάνδρου ή στα ρωμαϊκά χρόνια, η αντιμετώπιση καθημερινών αναγκών προϋπέθετε την επικοινωνία όχι μόνο στη μητρική αλλά και σε μια δεύτερη γλώσσα. (Τριάρχη-Herrmann,1998). Σήμερα, η γνώση μιας δεύτερης γλώσσας θεωρείται αναπόσπαστο μέρος όχι μόνο για την επαγγελματική σταδιοδρομία του ατόμου αλλά και για την καθημερινότητά του. Παράλληλα, η εκπαιδευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης προάγει την πολυγλωσσία με στόχο κάθε Ευρωπαίος πολίτης να είναι ικανός να μιλά δύο ακόμα ξένες γλώσσες πέρα από τη μητρική του (Η Ευρώπη λύνει τις γλώσσες, 2004:22). Στην Ελλάδα, η σημασία που δίνεται στην εκμάθηση μιας δεύτερης γλώσσας γίνεται εύκολα αντιληπτή από την εισαγωγή της αγγλικής γλώσσας στην πρώτη τάξη του δημοτικού σχολείου μέσα από το ΠΕΑΠ, από την εισαγωγή δεύτερης ξένης γλώσσας (της γαλλικής ή της γερμανικής) στην τετάρτη τάξη του δημοτικού σχολείου αλλά και από τον αριθμό των ιδιωτικών ξενόγλωσσων φροντιστηρίων. Τέλος, τα ιδιωτικά σχολεία προσφέρουν μαθήματα ξένης γλώσσας ακόμα και στην προσχολική εκπαίδευση.

Από το 2001, η 26η Σεπτεμβρίου είναι αφιερωμένη στις ευρωπαϊκές γλώσσες. Η Ευρώπη διαθέτει μια τεράστια ποικιλία γλωσσών: οι επίσημες γλώσσες της είναι 23 και υπολογίζεται ότι πάνω από 60 αυτόχθονες κοινότητες μιλούν περιφερειακές ή μειονοτικές γλώσσες, στις οποίες θα μπορούσαν να προστεθούν και οι γλώσσες που μιλούν πολίτες προερχόμενοι από άλλες χώρες και ηπείρους. Για να προβάλουν λοιπόν αυτό τον τεράστιο γλωσσικό πλούτο, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης εγκαινίασαν το 2001 την πρωτοβουλία Ευρωπαϊκό Έτος Γλωσσών.

Αναμφίβολα, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις μέρες μας στην κατάκτηση δεξιοτήτων χειρισμού του ηλεκτρονικού υπολογιστή, η οποία κρίνεται απαραίτητη για την επαγγελματική σταδιοδρομία του ατόμου. Κάθε χρόνο διοργανώνονται συνέδρια και σεμινάρια με στόχο την ανάδειξη του μαθήματος της πληροφορικής στο ελληνικό σχολείο αλλά και την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη. Μέσα από την αξιοποίηση της γνώσης, την παραγωγή νέας γνώσης και τον έλεγχο της διαχείρισης της γνώσης χρησιμοποιώντας τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) διαμορφώνεται ένα νέο κοινωνικό μοντέλο (Giddens, 2006).

Η εκπαιδευτική πολιτική των Εκπαιδευτηρίων Καντά το σχολικό έτος 2013-2014 λαμβάνει υπόψη της τα παραπάνω και στοχεύει στην ανάδειξη της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών και της πληροφορικής υπογραμμίζοντας την αναγκαιότητα και τη σπουδαιότητά τους για τον πολίτη του αύριο. Βασικό εργαλείο αποτελεί ο ηλεκτρονικός υπολογιστής και οι εφαρμογές του, οι οποίες αξιοποιούνται σε καθημερινή βάση σε κάθε γνωστικό αντικείμενο από όλους τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας, τόσο της προσχολικής, όσο και της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το σχέδιο εργασίας «Η Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών» έλαβε χώρα τον Σεπτέμβριο του 2013 στα Εκπαιδευτήρια Καντά και σε αυτό συμμετείχαν οι μαθητές και οι μαθήτριες όλων των τάξεων του δημοτικού σχολείου και του νηπιαγωγείου προσεγγίζοντας το θέμα διεπιστημονικά.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι γενικότεροι στόχοι της «Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών» είναι να ευαισθητοποιήσει το κοινό στη σημασία που έχει η πολυγλωσσία στην Ευρώπη, να

αξιοποιήσει την πολιτισμική και γλωσσική πολυμορφία και να ενθαρρύνει την εκμάθηση ξένων γλωσσών από όλους, τόσο εντός όσο και εκτός σχολικού πλαισίου. Το διαδίκτυο και τα νέα μέσα δημιουργούν ένα νέο, δημιουργικό και πλούσιο μαθησιακό περιβάλλον, όπου οι διδάσκοντες δεν είναι πλέον μόνο «μεταδότες» της γνώσης αλλά βοηθούν τους μαθητές να αυτονομηθούν και να φτάσουν μόνοι τους στη γνώση, λειτουργώντας ως «μέντορες» (Tzani, Kechagias, 2009). Εκτός αυτού, με τη χρήση των νέων μέσων και εν προκειμένω του διαδικτύου οι μαθητές αναπτύσσουν επιπλέον δεξιότητες, όπως κοινωνικές δεξιότητες χειρισμού νέων μέσων.

Οι εκπαιδευτικοί έλαβαν υπόψη τους το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) και τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (ΑΠΣ) Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης για τις Ξένες Γλώσσες (Αγγλικά και Γερμανικά), την Πληροφορική και το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο, όπως αυτά διατυπώνονται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Οι παιδαγωγικοί στόχοι που τέθηκαν από τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας είναι να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές στη σημασία της εκμάθησης μιας ξένης γλώσσας, να βρουν έναν λόγο να μάθουν ξένες γλώσσες (εσωτερικά και εξωτερικά κίνητρα, εσωτερική παρώθηση). Να αξιοποιήσουν τις νέες τεχνολογίες για την αναζήτηση και συλλογή πληροφοριών, καθώς και τη παρουσίαση τους με πολυμεσικό τρόπο, να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη, να αναπτύξουν τις γλωσσικές τους δεξιότητες, να μάθουν να επεξεργάζονται και να αξιολογούν ιστορικά στοιχεία, να έρθουν σε επαφή με τη γαστρονομία, τα ήθη και τα έθιμα άλλων χωρών, αλλά και με τη μουσική άλλων χωρών. Επιπροσθέτως, να δουλέψουν ομαδικά ανά τάξη, να έρθουν σε επαφή με άλλες τάξεις εντός της σχολικής μονάδας, να εκφραστούν καλλιτεχνικά μέσα από τη δραστηριότητα. Τέλος, να αξιοποιήσουν οι μαθητές προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες και να βρουν εργαλεία αναζήτησης για την περαιτέρω έρευνα τους, να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με την έννοια της «διαφορετικότητας».

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Την 26η Σεπτεμβρίου του 2013, οι μαθητές και οι μαθήτριες όλων των τάξεων της σχολικής μονάδας πληροφορήθηκαν για την «Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών» από τους εκπαιδευτικούς και περιηγήθηκαν στην αντίστοιχη ιστοσελίδα <http://edl.ecml.at/Home/tabid/1455/language/el-GR/Default.aspx>. Στη συνέχεια εφαρμόζοντας την τεχνική της ιδεοθύελλας προσπάθησαν να βρουν για ποιο λόγο μαθαίνουν ξένες γλώσσες στο σχολείο. Η κάθε τάξη κατέγραψε τις ιδέες της και σε μεγάλο χαρτί αποτύπωσαν τις σκέψεις και τις ιδέες τους συμπληρώνοντας τη φράση «Μαθαίνω ξένες γλώσσες γιατί...». Το πανό αυτό αποτέλεσε και τον βασικό άξονα όλων των δραστηριοτήτων που ακολούθησαν. Επιπροσθέτως, οι μαθητές συγκέντρωσαν ενδιαφέρουσες πληροφορίες από την παραπάνω ιστοσελίδα σχετικά με τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημιουργήθηκε σχετικό έντυπο. Τις σκέψεις και τις ιδέες των μαθητών και των μαθητριών έλαβαν υπόψη τους οι εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας στο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων που ακολούθησαν.

Η κάθε τάξη ανέλαβε να ασχοληθεί με μια ευρωπαϊκή χώρα και τη γλώσσα της. Αναλυτικότερα, το νηπιαγωγείο και η πρώτη τάξη του δημοτικού σχολείου ασχολήθηκε με το Ηνωμένο Βασίλειο και την αγγλική γλώσσα, η δεύτερη τάξη του δημοτικού σχολείου με την Ελλάδα και την ελληνική γλώσσα, η τρίτη τάξη με τη Γαλλία και τη

γαλλική γλώσσα, η τετάρτη δημοτικού με την Ιταλία και την ιταλική γλώσσα, η πέμπτη δημοτικού με την Ισπανία και την ισπανική γλώσσα, η έκτη δημοτικού με τη Γερμανία και τη γερμανική γλώσσα. Οι μαθητές και οι μαθήτριες ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις τους προσέγγισαν από πολλές διαφορετικές πλευρές την κάθε χώρα και τη γλώσσα της.

Αναλυτικότερα, στο νηπιαγωγείο τέθηκαν οι εξής στόχοι να βελτιώσουν και να εμπλουτίσουν τα νήπια τον προφορικό τους λόγο, να εξοικειωθούν με βασικές ερευνητικές διαδικασίες, να γνωρίσουν τη γωνιά του ηλεκτρονικού υπολογιστή και να αξιοποιήσουν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή με τη βοήθεια της νηπιαγωγού στο σχολείο και των γονέων στο σπίτι, να εκφραστούν με το ελεύθερο δραματικό παιχνίδι, να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους, να γνωρίσουν τον εαυτό τους και τον κόσμο, να αντιστοιχίσουν και να αναπτύξουν ικανότητες συνεργασίας.

Αναφορικά με τις δραστηριότητες, μιλήσανε για την Ελλάδα, την Αγγλία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία και την Ισπανία. Αρχικά, αποφασίσανε να γνωρίσουν τις χώρες αυτές μέσα από ένα φανταστικό ταξίδι. Πριν όμως από το ταξίδι, πραγματοποιήθηκε μια έρευνα για τις χώρες που θα συναντούσαν, στο το διαδίκτυο, εστιάζοντας στη σημαία, τη γλώσσα, το φαγητό και το μνημείο κάθε χώρας. Τα νήπια ανέλαβαν το ρόλο του δημοσιογράφου. Ο καθένας ανέλαβε να ψάξει και να βρει για μία χώρα, πληροφορίες, σε συνεργασία με τους γονείς τους. Όσα προέκυψαν από την έρευνα στο σπίτι, παρουσιάστηκαν στην τάξη με τη χρήση αυτοσχέδιου μικροφώνου. Στη συνέχεια, με τη συνοδεία μουσικής τα παιδιά, κρατώντας τις τσάντες τους σαν βαλίτσες, επισκέφτηκαν την Ευρώπη με τη φαντασία τους. Ανάλογα με τη χώρα στην οποία ταξίδευαν, έβγαζαν από τη βαλίτσα τους τα αντίστοιχα αντικείμενα. Για παράδειγμα, στην Αγγλία χρησιμοποίησαν ομπρέλες και στην Ελλάδα φόρεσαν γυαλιά ηλίου. Στην περίπτωση της Ιταλίας τα νήπια έφτιαξαν τη δική τους πίτσα στο χώρο του σχολείου και ήρθαν έτσι σε επαφή με το φαγητό της χώρας αυτής. Η Σκάλα του Μιλάνου εντυπωσίασε τα νήπια και περιηγήθηκαν σε αυτήν μέσα από την ιστοσελίδα του θεάτρου: <http://www.teatroallascala.org/en/index.html>. Στην αναζήτηση πληροφοριών για την Αγγλία τα νήπια έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε παιδικά τραγούδια όπως το «London Bridge is Falling Down», ζωγράρισαν τη γέφυρα και την κατασκεύασαν με τουβλάκια. Με την βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή και της εφαρμογής Google Earth, τα νήπια γνώρισαν και αυτή τη χώρα και είδαν φωτογραφίες από διάφορα αξιοθέατα και μουσεία του Λονδίνου. Ακόμα, σε κάθε χώρα φωτογράφησαν όσα έβλεπαν, όπως σημαίες και μνημεία τα οποία ονομάτιζαν. Ύστερα, δημιούργησε ο καθένας, ένα φωτογραφικό άλμπουμ για το οποίο ζωγράφισε τις φωτογραφίες που «έβγαλε». Επίσης, ψυχαγωγήθηκαν με μουσικοκινητικό παιχνίδι, κατά τη διάρκεια του οποίου κινούνταν χορεύοντας πάνω από σημαίες και όταν η μουσική σταματούσε, σε όποια χώρα κοντά βρισκόταν κάθε παιδί, έλεγε ό,τι γνώριζε για τη χώρα αυτή. Τέλος, κατασκεύασαν ένα επιτραπέζιο παιχνίδι σύμφωνα με το οποίο αντιστοιχίζαν χώρες που είχαν ζωγραφίσει, με τις σημαίες τους.

Η πρώτη τάξη του δημοτικού σχολείου ασχολήθηκε με την Αγγλία. Οι μαθητές και οι μαθήτριες έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την πόλη του Λονδίνου. Ξεναγήθηκαν στα γνωστότερα αξιοθέατα της πρωτεύουσας μέσω της εφαρμογής «Google Earth» και παρακολούθησαν τα βίντεο <https://www.youtube.com/watch?v=uALtfh5B0ME> «London Sight Seeing Speed Toun», <https://www.youtube.com/watch?v=eXCUNrCgLD0> «Beautiful Pics of London City» μέσα από τον διαδικτυακό τόπο «YouTube». Στη συνέχεια, αναζήτησαν στον

υπολογιστή εικόνες με διάσημα μνημεία, τουριστικά αξιοθέατα και μέσα μαζικής μεταφοράς του Λονδίνου, (ενδεικτικά, London Bridge, London Eye, Big Ben, Double-Decker Bus) τις εκτύπωσαν με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού και κατασκεύασαν κολλάζ. Ακόμα, αναζήτησαν στο διαδίκτυο τη σημαία της χώρας, την εκτύπωσαν και τη χρωμάτισαν. Επιπρόσθετα, οι μαθητές και μαθήτριες, με την καθοδήγηση της εκπαιδευτικού σημείωσαν πάνω σε σχεδιάγραμμα χάρτη τις χώρες που αποτελούν το Ηνωμένο Βασίλειο. Τέλος, ακολούθησε συζήτηση για την ιεροτελεστία του τσαγιού και οι μαθητές έφεραν στην τάξη ό,τι χρειάζεται για να απολαύσει κανείς ένα φλιτζάνι τσάι.

Η δευτέρα τάξη του δημοτικού σχολείου ασχολήθηκε με την Ελλάδα. Οι μαθητές αξιοποιώντας τις υπάρχουσες εμπειρίες τους και χρησιμοποιώντας την αγγλική γλώσσα θέλησαν να γράψουν, να εκθέσουν και να ανταλλάξουν postal cards με γνωστά μνημεία, νησιά, μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας. Αναζήτησαν στο διαδίκτυο το χάρτη της Ελλάδας ενώ και οι ίδιοι κατασκεύασαν το δικό τους χάρτη με τα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας. Τέλος, ακολούθησε συζήτηση για την τοπική κουζίνα και τα παραδοσιακά φαγητά της χώρας και οι μαθητές έφεραν στην τάξη χαρακτηριστικά φαγητά αλλά και εικόνες που εκτύπωσαν μετά από σχετική αναζήτηση στο σπίτι.

Η τρίτη τάξη του δημοτικού σχολείου ασχολήθηκε με τη Γαλλία. Στο μάθημα της Πληροφορικής, οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες και αναζήτησαν στο διαδίκτυο πληροφορίες και εικόνες από γνωστά αξιοθέατα και διάσημες προσωπικότητες της Γαλλίας, που χρησιμοποίησαν για να δημιουργήσουν ένα ψηφιακό κολάζ, το οποίο εκτύπωσαν και παρουσίασαν την ημέρα της εκδήλωσης της Ευρωπαϊκής Ημέρας Γλωσσών. Οι μαθητές αναζήτησαν στο διαδίκτυο πληροφορίες και εικόνες με γνωστά αξιοθέατα και για διάσημες προσωπικότητες της Γαλλίας, τις οποίες συγκέντρωσαν, εκτύπωσαν και παρουσίασαν σε μορφή κολλάζ. Ακόμα, κατασκεύασαν ομαδικά τον «Πύργο του Αιφελ» σε τρισδιάστατο πάζλ και τον χάρτη των επαρχιών της Γαλλίας. Οι μαθητές και οι μαθήτριες παρακολούθησαν ένα εκτενές βίντεο από το διαδικτυακό χώρο «YouTube» με θέμα τα αξιοθέατα του Παρισιού και τη Disneyland. Συζητήσανε ποιες λέξεις γαλλικές γνωρίζουν ήδη και έτσι γεννήθηκε η ιδέα να φτιάξουν ένα λεξικό με όλες τις γαλλικές λέξεις που χρησιμοποιούμε στα ελληνικά όπως ascenseur, moteur, carburateur κλπ, αξιοποιώντας την εφαρμογή «Google translator». Επιπλέον, οι μαθητές έφτιαξαν μία αφίσα με όλα τα μέρη του αυτοκινήτου, των οποίων τα ονόματα είναι στα γαλλικά. Στο μάθημα της μουσικής, οι μαθητές ήρθαν σε επαφή με την τραγουδίστρια Εντίθ Πιάφ και άκουσαν το γνωστό τραγούδι «La vie en rose». Αναζήτησαν στο διαδίκτυο πληροφορίες για τη ζωή και την καριέρα της τραγουδίστριας, ακολούθησε συζήτηση για την περιπετειώδη ζωή της και παρακολούθησαν σχετικό βίντεο. Γνώρισαν ακόμα τη ζωή και το έργο του διάσημου μουσικού Frédéric François Chopin. Αναζήτησαν στο διαδίκτυο πληροφορίες για τη ζωή και το έργο του και άκουσαν μουσικά του κομμάτια. Τέλος, οι μαθητές και οι μαθήτριες ασχολήθηκαν και με την εθνική κουζίνα της χώρας, αναζητώντας στο διαδίκτυο πληροφορίες και εικόνες με χαρακτηριστικά δείγματα της γαλλικής κουζίνας.

Η τετάρτη τάξη του δημοτικού σχολείου ασχολήθηκε με την Ιταλία. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες και δούλεψαν διάφορα θέματα ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις τους. Συγκεκριμένα, μία ομάδα ασχολήθηκε με τα κυριότερα αξιοθέατα, αναζήτησε στο διαδίκτυο το χάρτη της χώρας, φωτογραφίες και πληροφορίες των αξιοθέατων, τα εκτύπωσε, δημιουργώντας ένα κολλάζ. Άλλη ομάδα έφτιαξε ένα μενού με τα γνωστά φαγητά από τη γειτονική χώρα. Οι μαθητές αναζήτησαν στο διαδίκτυο

σχετικές πληροφορίες και φωτογραφίες. Άλλη ομάδα ασχολήθηκε με την αυτοκινητοβιομηχανία της χώρας και έφτιαξε αφίσες με φωτογραφίες και πληροφορίες για τα αυτοκίνητα Ferrari και Lamborghini. Άλλη ομάδα ασχολήθηκε με τους μεγαλύτερους Ιταλούς ποδοσφαιριστές και δημιούργησε κολλάζ με φωτογραφίες και πληροφορίες. Άλλη ομάδα ασχολήθηκε με διάφορους εκπροσώπους της τέχνης, Ιταλούς ζωγράφους και γλύπτες. Όλες οι παραπάνω ομάδες χρησιμοποιώντας το υλικό της έρευνας τους καθώς και εικόνες από το Διαδίκτυο δημιούργησαν το δικό τους video με τη χρήση του προγράμματος «Windows Movie Maker». Οι μαθητές αναζήτησαν και εκτύπωσαν διάσημους πίνακες και δημιούργησαν ένα βιβλίο. Ξεχωριστό ενδιαφέρον έδειξαν οι μαθητές για τη γαστρονομία της χώρας, κυρίως για την πίτσα και το παγωτό. Οι μαθητές με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού έκανα τα πρώτα τους βήματα στη ζαχαροπλαστική, φτιάχνοντας και απολαμβάνοντας στην τάξη το δικό τους παγωτό, αφού είχαν αναζητήσει στο διαδίκτυο τη σχετική συνταγή. Στο μάθημα της μουσικής οι μαθητές ασχολήθηκαν με την όπερα, και κάποιους από τους πιο διάσημους τραγουδιστές όπερας, όπως ο Λουτσιάνο Παβαρότι και ο Αντρέα Μποτσέλι, αναζήτησαν στο διαδίκτυο πληροφορίες για αυτό το είδος μουσικής και άκουσαν διάσημα έργα όπερας. Παρακολούθησαν βίντεο για τη «Σκάλα του Μιλάνου» που βρήκαν στην ιστοσελίδα του θεάτρου, στην οποία περιηγήθηκαν με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού. Τέλος, όλοι μαζί έφτιαξαν το Κολοσσαίο και τον πύργο τις Πίζας σε πάζλ τριών διαστάσεων και παρακολούθησαν σχετικό βίντεο στην ιστοσελίδα www.youtube.com με θέμα την Ιταλία.

Η πέμπτη τάξη του δημοτικού σχολείου ασχολήθηκε με την Ισπανία. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές στο μάθημα της πληροφορικής συγκέντρωσαν φωτογραφίες και πληροφορίες για τα βασικά αξιοθέατα της χώρας, το φαγητό, τη μουσική και το χορό και δημιούργησαν αφίσες για κάθε θέμα. Ξεναγήθηκαν στη χώρα μέσα από βίντεο που παρακολούθησαν. Αναζήτησαν στο διαδίκτυο και εκτύπωσαν το χάρτη με τα γεωγραφικά διαμερίσματα και τις μεγαλύτερες πόλεις της Ισπανίας. Τέλος, αφού αναζήτησαν στο διαδίκτυο τη σχετική συνταγή έφτιαξαν όλοι μαζί ένα παραδοσιακό ισπανικό γλυκό μέσα στην τάξη (turrón).

Η Στ Δημοτικού εκπροσώπησε τη Γερμανία και την Αυστρία. Το τμήμα χωρίστηκε σε δύο ομάδες. Η μία ομάδα ανέλαβε να βρει πληροφορίες για σημαντικές προσωπικότητες που κατάγονται από αυτές τις δύο χώρες, π.χ. Mozart, Beethoven, Einstein και τις έγραψαν και στα γερμανικά και στα ελληνικά σε μορφή βιογραφικού σημειώματος. Η δεύτερη ομάδα ανέλαβε να βρει πληροφορίες για τα πιο σημαντικά αξιοθέατα των πιο γνωστών πόλεων της Γερμανίας και της Αυστρίας, π.χ. das Brandenburger Tor, die Frauenkirche. Οι μαθητές έγραψαν στα γερμανικά και στα ελληνικά τις πληροφορίες αυτές. Σκοπός ήταν η παραγωγή απλών κειμένων με μορφή μεμονωμένων λέξεων ή ακολουθία απλών προτάσεων σε επικοινωνιακό πλαίσιο κατάλληλο για την ηλικία τους, την αντιληπτική τους ικανότητα και το βαθμό κατάκτησης της γερμανικής γλώσσας, σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για τη διδασκαλία της δεύτερης ξένης γλώσσας στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Ακόμα, αναζήτησαν και εκτύπωσαν τους χάρτες των χωρών αυτών και τις φωτογραφίες των αξιοθέατων. Τέλος, κόλλησαν τις φωτογραφίες και τις πληροφορίες πάνω στους χάρτες, δημιουργώντας ένα εντυπωσιακό κολάζ, ερχόμενοι με αυτή τη δραστηριότητα σε επαφή με γεωγραφικά και πολιτιστικά στοιχεία, τα οποία αποτελούν και αυτά με τη σειρά τους μέρος της

εκμάθησης μιας ξένης γλώσσας. Αφετηρία για την οργάνωση και διεκπεραίωση της εργασίας αυτής ήταν το CSCL (Computer Supported Collaborative Learning: Kerres, 2012). Πρόκειται για μορφές μάθησης, όπου δύο ή περισσότερα άτομα μαθαίνουν σε ομάδες, σε κοινό περιβάλλον και για κοινούς μαθησιακούς στόχους (Kerres, 2012). Γενικότερα, η συνεργατική μάθηση περιλαμβάνει κυρίως διαδικασίες δημιουργίας κοινής γνώσης (Haake/Schwabe/Wessner 2004 στο Kerres, 2012). Έτσι, προωθήθηκε η αυτονομία των μαθητών ("Lernerautonomie": Arnsdorf, 1999) και η συνεργασία (Arnsdorf, 1999). Σημαντικό και καθοριστικής σημασίας είναι και η δημιουργία και η εξέλιξη «έξυπνων» ασκήσεων για το μάθημα (Grätz, 1999) και με τη βοήθεια των ΤΠΕ. Για το λόγο αυτό οι μαθητές βρήκαν τις πληροφορίες αυτές μετά από σχετική αναζήτηση στο διαδίκτυο στο μάθημα της πληροφορικής. Επιπλέον, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και το διαδίκτυο επιλέχθηκαν ως μέσο συλλογής πληροφοριών για τη διεκπεραίωση της εργασίας μας, εφόσον μία από τις λειτουργίες των ΤΠΕ στο μάθημα είναι η προσφορά επίκαιρων, αυθεντικών πληροφοριών (Funk, 1999).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όλες οι δημιουργίες των μαθητών και των μαθητριών παρουσιάστηκαν σε ξεχωριστή εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο χώρο του σχολείου. Η κάθε τάξη παρουσίασε το αποτέλεσμα των προσπαθειών της στην αντίστοιχη αίθουσα διδασκαλίας, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στους μαθητές, στις μαθήτριες και στους γονείς αυτών να έρθουν σε επαφή με άλλες χώρες, γλώσσες, πολιτισμούς, έθιμα και παραδόσεις.

Το εγχείρημα της σχεδίασης και πραγματοποίησης της εκδήλωσης για την Ευρωπαϊκή Μέρα Γλωσσών είχε θετικά αποτελέσματα όχι μόνο σε επίπεδο μαθητή και μαθησιακής διαδικασίας αλλά συνετέλεσε στην ανάπτυξη θετικού κλίματος μεταξύ των εκπαιδευτικών και στην αποτελεσματική και εποικοδομητική επικοινωνία του σχολείου με την οικογένεια.

Κατά τη διάρκεια των διδακτικών ωρών που αφιερώθηκαν για την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων για την Ευρωπαϊκή Μέρα Γλωσσών, αλλά και μετά το πέρας της εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στη σχολική μονάδα, οι εκπαιδευτικοί διαπίστωσαν πως οι αρχικοί παιδαγωγικοί και γνωστικοί στόχοι είχαν επιτευχθεί. Πιο συγκεκριμένα:

- Οι μαθητές και οι μαθήτριες ήρθαν σε επαφή με την έννοια του σεβασμού στις ομάδες και στη διαφορετικότητα, ενώ παράλληλα πληροφορήθηκαν για την ύπαρξη του διαγλωσσικού και διαπολιτισμικού ήθους.
- Ανέπτυξαν κοινωνικές δεξιότητες και στρατηγικές μάθησης, ενώ ευαισθητοποιήθηκαν ως προς τον ρόλο της μητρικής και της ξένης γλώσσας καθώς και του πολιτισμού που αυτές εκπροσωπούν και εκθέτουν.
- Αξιοποίησαν τις νέες τεχνολογίες για την αναζήτηση και συλλογή πληροφοριών, καθώς και τη παρουσίαση τους με πολυμεσικό τρόπο.
- Εργάστηκαν ομαδικά, ανά δύο, σε ομάδες ανά τάξη και ήρθαν σε επαφή με άλλες τάξεις εντός της σχολικής μονάδας.
- Εκφράστηκαν καλλιτεχνικά και αξιοποίησαν προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες για να βρουν εργαλεία αναζήτησης για την περαιτέρω έρευνα τους.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών μπορεί να αποτελεί σχέδιο εργασίας για κάθε σχολική μονάδα. Αφορά όχι μόνο τους μαθητές, ως αυριανούς Ευρωπαίους πολίτες, αλλά και σχεδόν όλους τους εκπαιδευτικούς μιας σχολικής μονάδας, οι οποίοι προετοιμάζουν αυριανούς σκεπτόμενους και ενεργούς πολίτες. Σχετίζεται με το επιστημονικό πεδίο όλων των εκπαιδευτικών μιας σχολικής μονάδας και προσφέρεται για την επίτευξη πολλών και σημαντικών παιδαγωγικών στόχων. Το σχέδιο εργασίας θα μπορούσε να αποτελέσει παράδειγμα και για άλλα σχέδια εργασίας βασιζόμενα στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη και στη διεπιστημονική προσέγγιση της γνώσης.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στο προαύλιο του σχολείου, οι μαθητές, οι μαθήτριες και οι γονείς έγραψαν τις εντυπώσεις τους στο «Βιβλίο Εντυπώσεων» που δημιουργήθηκε από τους ίδιους τους μαθητές, δίνοντας έτσι και μια διάσταση αξιολόγησης στην όλη προσπάθεια.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά το σχολείο για την υποστήριξη σε κάθε μας εγχείρημα, τους συναδέλφους δασκάλους των τάξεων, τους μαθητές που έδωσαν τον καλύτερο τους εαυτό και κυρίως τους γονείς αυτών που αγκαλιάζουν και στηρίζουν κάθε μας προσπάθεια, υπογραμμίζοντας τη σημασία της καλής σχέσης σχολείου – οικογένειας (Ρες, Βαρσαμίδου, 2006) η οποία καταλήγει πάντα προς όφελος των παιδιών (Μυλωνάκου, 2009).

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών Γαλλικής και Γερμανικής Γλώσσας για την Ε' και ΣΤ' τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως: Ανακτήθηκε στις 5/2/2014 από τη διεύθυνση: <http://dide.zak.sch.gr/nomoi/FEK/APOFASEIS/EYELIKTH%20ZVNH.pdf>

Η Ευρώπη λύνει τις Γλώσσες.,(2004). Το Περιοδικό, Εκπαίδευση και Πολιτισμός στην Ευρώπη, 22, Ευρωπαϊκή Επιτροπή Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού. Διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/languages/documents/publications/22_el.pdf

Μυλωνάκου, Η., (2009). *Συνεργασία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας*. Ιδιωτική Έκδοση

Ρες Γ.& Βαρσαμίδου Α., (2006). *Η έννοια της επικοινωνίας-Επικοινωνία στη σχολική μονάδα*. ΤΕΠΑΕΣ,Ρόδος. Ανακτήθηκε στις 5/2/2014 από τη διεύθυνση: http://www.simotas.org/v3/index.php?option=com_content&view=article&id=169&catid=68&Itemid=37

Τριάρχη – Herrmann, Β., (1998). *Η απόκτηση μιας δεύτερης γλώσσας κατά διεθνών ερευνών και μελετών*. Πρώτο Διεθνές Συνέδριο με θέμα: Η Ελληνική ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα: Μια Διαπολιτισμική Προσέγγιση, Πάτρα, 12-14/6/1998την παιδική ηλικία: πορίσματα.

Arnsdorf, D. et al. (1999). *Die neuen Medien – eine Herausforderung für die Fremdsprachendidaktik*. In: *Fremdsprache Deutsch. Neue Medien im Deutschunterricht*, Heft 21/2/1999, 48-51

Biechele, Β., (1989). *Video im Sprachunterricht – zu ausgewählten Problemen der Theorie und Praxis eines neuen Mediums für den Fremdsprachenunterricht*. In:

Schmigalla, H.(1989). Neuere Entwicklungen im Fach Deutsch als Fremdsprache. Wissenschaftliche Beiträge der Friedrich-Schiller-Universität Jena, 82-97

Biechele, B., (2006a). *Film/Video/DVD in Deutsch als Fremdsprache – Bestandsaufnahme und Perspektiven*. In: Barkowski, H./Wolff, A. (2006). *Umbrüche, Materialien Deutsch als Fremdsprache*, H.76, Regensburg: Fachverband Deutsch als Fremdsprache, 310-328

Giddens, A., (2006). *Sociology (5th edn)*. Cambridge: Polity Press

Grätz, R. (1999). *Lerndimensionen. Neue Medien uns was sich durch sie verändert*. In: *Fremdsprache Deutsch. Neue Medien im Deutschunterricht*, Heft 21/2/1999, 13-17

Funk, H., (1999). *Lehrwerke und andere Medien*. In: *Fremdsprache Deutsch. Neue Medien im Deutschunterricht*., Heft 21/2/1999, 5-12.

Kerres, M., (2012). *Mediendidaktik*. Εκδ.: Oldenbourg Wissensch.

Tzani. M., Kechagias, C., (2009). *The Guide and the Mentor (UDK 371.213.3 [495])*, University of Kragujevac (Serbia), Faculty of education in Jagodina, Special Edition, Conference Proceeding No 8/2, volume 1, "Promoting Teacher Education: From Intake system to teaching practice", JEP-4107-2006, Jagodina 2009, Proceedings of the international conference held on 19-20 May 2009, at the Faculty of Education in Jagodina